

Skatter ere altid dem, der er mest Utilfredshed med.

Første Gang jeg kom til at beskæftige mig med det Spørgsmaal, var i Rigsdagssamlingen 1900—01. Hvis der endnu er Medlemmer fra den Tid her i Tinget, som have Interesse for denne Sag, ville de erindre, at jeg til Skattelovens anden Behandling i Marts 1901 stillede et Ændringsforslag, gaaende ud paa, at den paa Ærø's Landejendomme hvilende Jordebogsafgift skulde ophæves, da jeg fandt den uretfærdig. Dette Ændringsforslag blev ganske vist ikke vedtaget; men Venstres daværende Ordfører i denne Sag gav mig dog Løfte om, at naar jeg vilde skaffe oplyst de Ting, der i den Henseende kunde oplyses, og som kunde bevise, at den Afgift uretfærdigt paahvilede de paagældende Afgiftsydere, vilde de være villige til at nedsætte eller ophæve den. Med Støtte fra forskellig Side, blandt andet fra Højesteretssagfører, daværende Landstingsmand Octavius Hansen, Rigsarkivar Bricka, Overretsprøkurator Leth og flere andre, lykkedes det mig at skaffe ikke ganske faa Oplysninger frem. Det var naturligvis nødvendigt at foretage ret udførlige Arkivundersøgelser for at komme til Bunds i dette ret indviklede Spørgsmaal. Jeg udførte dette, saa godt mine Evner og Kræfter tillod det, og det lykkedes mig ogsaa at paavise, at en ikke ganske ringe Del af disse Afgifter uretfærdigt paahvilede de paagældende Afgiftsydere.

I Samlingen 1901—02 fremsattes der da fra Regeringens Side i Henhold til det Løfte, der var blevet givet under Skattelovens Behandling Aaret i Forvejen, et Forslag om, at et Beløb paa ca. 25,000 Kr. af den paa Ærø's Landejendomme hvilende Jordebogsafgift og ca. 10,000 Kr. af den paa de 8 Sogne Nord for Grænsen hvilende Jordebogsafgift maatte afskrives. Dette Forslag blev vedtaget i 1903 og derefter fremsatte Regeringen, saa vidt jeg ved ifølge Opfordring fra den daværende Folketingsmand fra Bornholm, Blem, et Lovforslag, gaaende ud paa at nedskrive Jordebogsafgifterne paa Bornholm med $\frac{1}{3}$; de $\frac{2}{3}$ skulde saa kapitaliseres ved at multipliceres med 25, og det udkomne Beløb forrentes og afdrages med en fast halvaarlig Ydelse af $2\frac{1}{4}$ pCt., hvoraf 2 pCt. af det til enhver Tid resterende Beløb skulde være Rente, Resten Afdrag, og Beløbet vilde saa være afløst efter $55\frac{1}{2}$ Aars Forløb.

Til dette Lovforslag lykkedes det den daværende Folketingsmand for Vonsild-Kredsen, Jessen, og mig at faa tilføjet en

Paragraf om, at den Jordebogsafgift, der gik under Navnet Domænekanon i de 8 Sogne Nord for Grænsen og paa Ærø, skulde man have Lov til at afløse paa lignende Betingelser som paa Bornholm, nemlig saaledes, at den blev kapitaliseret til 20 Gange den aarlige Afgift, derefter forrentet og afdraget med 2 pCt., hvoraf $1\frac{3}{4}$ pCt. af det til enhver Tid resterende Beløb skulde betragtes som Rente, Resten som Afdrag, og Beløbet vilde da være afbetalt i et Tidsrum af 55 Aar. Dette Forslag blev ophøjet til Lov i 1904.

I Samlingen 1905—06 indbragte atter daværende Folketingsmand Blem og det nuværende ærede Medlem for Bornholms Amts 2den Valgkreds (Ingvard Jensen) et Forslag om Nedsættelse af Arveafgiften for de saakaldte tillagte Lyng- eller Udmarkslodder paa Bornholm, gaaende ud paa, at vedkommende Afgifter skulde nedsættes med $\frac{7}{25}$. Dette Forslag blev ikke ophøjet til Lov, men under Forhandlingerne derom fremkom der fra flere Sider Udtalelser om det ønskelige i at faa hele dette Spørgsmaal taget op til Undersøgelse. Det var ikke tilfredsstillende, blev der sagt under Forhandlingerne den Gang — jeg har set dem igennem, og ærede Medlemmer kunne jo selv forvisse sig om Rigtigheden af det —, at nogle enkelte Egne, f. Eks. Ærø og de 8 Sogne Nord for Grænsen, havde faaet deres Jordebogsafgift dels afløst og dels nedsat en Del, men alle burde have den samme Ret, naar de svarede lignende Afgifter, og man gjorde derfor den Henstilling til daværende Finansminister Lassen, at der maatte blive nedsat en Kommission til at tage hele dette Spørgsmaal under samlet Overvejelse. Finansminister Lassen tog denne Henstilling til Følge og nedsatte i 1907 en Kommission. Denne har i Fjor afgivet en Betænkning, og det Forslag, vi her behandle, er Udtryk for Kommissionens Opfattelse af hele denne Sag.

Der blev i Overensstemmelse med de under Forhandlingerne fremsatte Ønsker til Ministeren stillet Kommissionen den Opgave at undersøge og udrede Oprindelsen af de til Statskassen flydende Arvefæsteafgifter, derunder særlig Arvefæsteafgifterne af Udmarkslodder paa Bornholm og Høhovertiafgiften i Frederiksborg Amt, og at beregne deres Kapitalværdi for derefter eventuelt at stille Forslag til en Afløsning i Penge, der kunde blive billigere for Yderne uden dog at gaa Statens Tarv for nær. Det er jo en ret vanskelig Opgave at faa stillet, at udfinde en Maade, hvorpaa Ydelserne kunne blive billigere